

Editorial

DIA 28, ELECCIONS GENERALS

El pròxim dijous dia 28 tendran lloc a tot l'Estat Espanyol les Eleccions Generals al Congrés de Diputats i al Senat. A Porreres, després d'una campanya electoral amb presència sobre tot de la UCD, PSOE, PSM i AP, les urnes tendran el seu protagonisme des de les 9 del matí fins a les vuit del vespre, hora en que es tancaran les votacions en legis electorals situats al Quarter Vell, Col·legi Ver-Monti-sion, Sant Felip i Carrer Cerdà número 23, per recompte de vots.

Esperam i desitjam que la jornada esdevengui amb la deguda normalitat, com és costum en els temps democràtics d'avui.

Les votacions són per sufragi universal, directe i secret, amb tot el que això significa de llibertat de vot, i això és el que té de bo la democràcia. La nostra societat ha lluitat ferm —i Porreres no ha estat cap excepció— perquè el caciquisme d'altre temps hagi fugit i sortit. Les eleccions tenen la necessitat d'esser amb completa llibertat i de criteri particular de cada individu, després d'haver rebut o haver-se informat sobre quines són les seves millors alternatives. Que no es doni el vot, emperò, a aquells que encara empen la por com a arma democràtica, perquè la nova democràcia de partits d'avui no la pot admetre.

Aquesta revista no és partidista, tampoc la seva editora. Per això s'ha organitzat una taula rodona amb la intervenció dels principals partits polítics de Mallorca i LLUM D'OLI ha admès publicitat electoral de qui ha volgut posar-la a aquestes planes.

Confiam de la responsabilitat dels porrerençs i de tots a l'hora de decidir les persones que més convenguin a Mallorca i a l'Estat. LLUM D'OLI no vol identificar-se en cap grup concret ni ideològic, però per la nostra línia editorial estariem contents —si més no— que guanyin la confiança dels electors aquelles candidatures que defensin els valors humans de la persona, el progressisme polític, la llibertat, la convivència pacífica, i el dret a una autèntica i afectiva normalització lingüística i cultural del nostre poble.

DIA 26, SA FIRA

El dimarts dia 26 és Sa Fira a Porreres. Una trobada comercial, festiva i econòmica que mereix esser destacada dins el calendari porrerenç. Porreres viu Sa Fira i Es Firó. Aquests dies, ja totalment recuperats d'un temps de crisi, tenen cada any més força i importància, no sols pels porrerençs si no també per gent de pobles veïns i Ciutat.

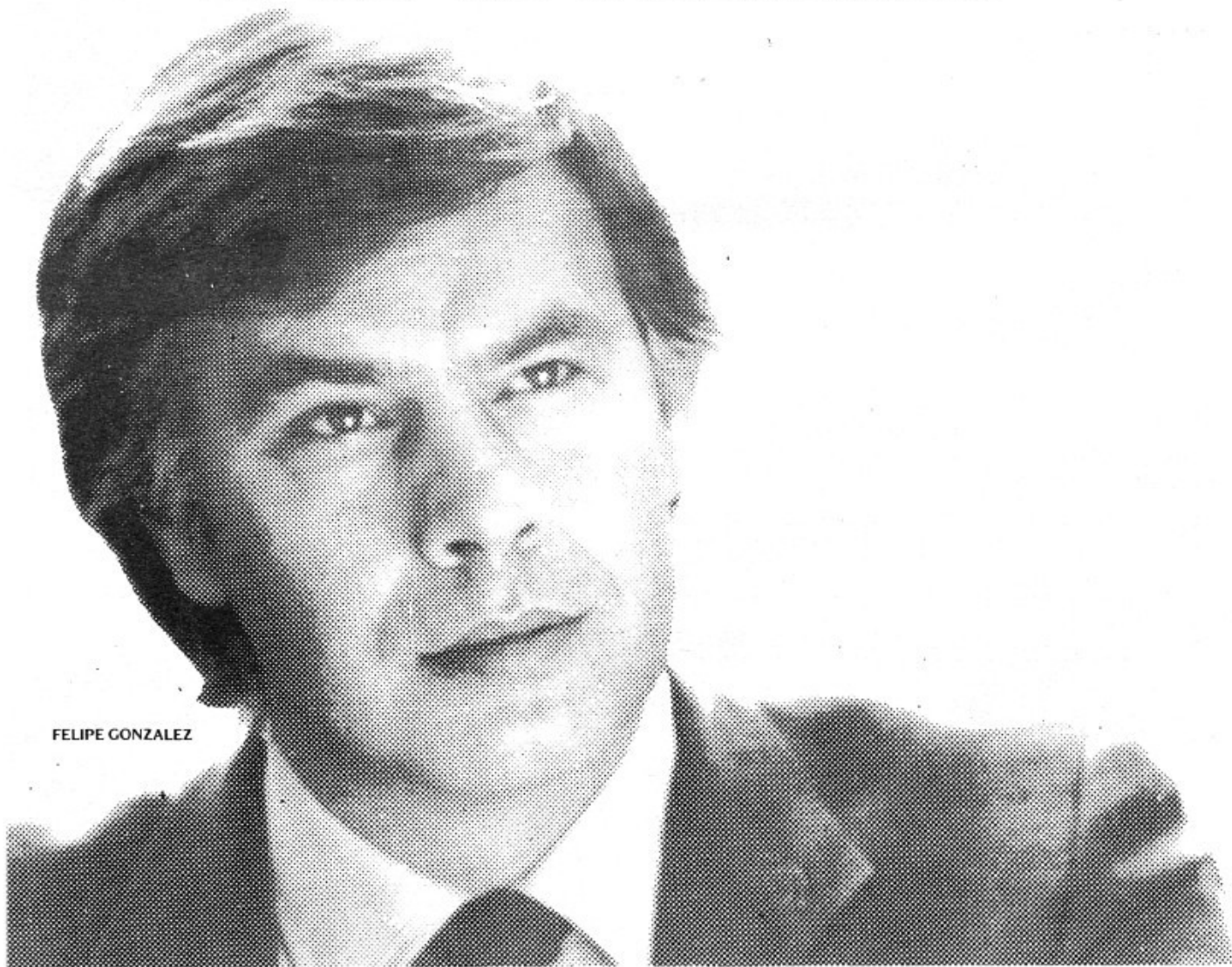
Als llocs de costum, Sa Plaça, Avinguda Bisbe Campins, Carrer de l'Almoïna, Plaça dels Porcs, Camp de n'Hereveta, Carrer d'En Veiet, Carrer del Pou Flotí, Plaça Antoni Maura, Carrer Hospital, etc., hi tendreu lloc de trobada i d'interés.

Porreres renovarà una vegada més la seva tradició firera. Esperem que el temps acompanyi.

VOTA PSOE Por el cambio

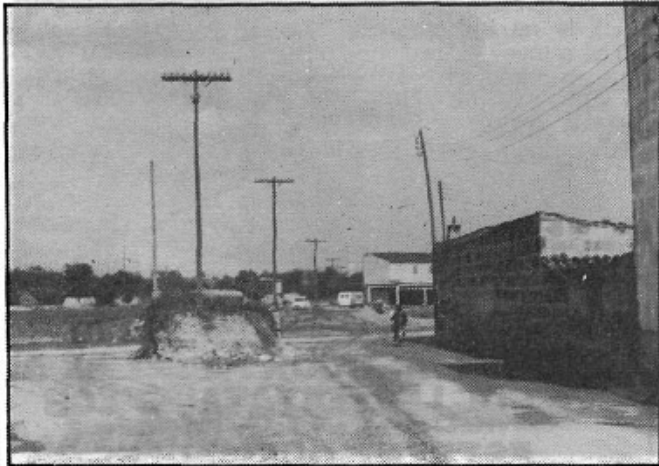
FELIPE GONZALEZ

**DISSABTE DIA 23 A LES 9 DEL VESPRE
MITING AL PRINCIPAL CÍNEMA**

Intervendran:

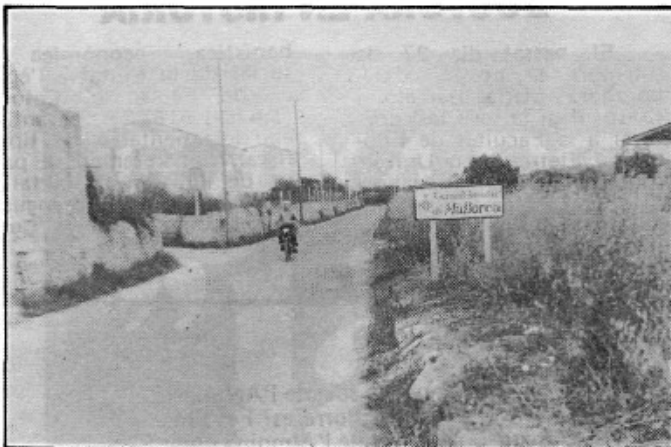
MIQUÉL FERRA, RAMON AGUILO, GORI MIR

**CONTINUEN LES OBRES
A LA VIA DE CINTURA**

Les obres de construcció de la nova via cintura continuen a un ritme no massa fàlguer si tenim en compte que segons els plans ha de quedar llesta a finals d'any. Una mostra de l'estat actual de les obres la tenim a la fotografia de M. Lladó.

**LA CARRETERA DE
VILAFRANCA**

El camí que uneix el nostre poble amb Vilafranca de Bonany ha estat acondicionat darrerament. La pavimentació ha quedat amb un nou asfaltat sintètic a la part urbana del Carrer Nou fins a la sortida del Poble, mentre que la resta —fins a Son Sant

Martí— s'ha reparada de clots i les voreres netejades.

Es evident que aquesta carretera des de que està baix la vigilància i conservació del Consell de Mallorca es troba en millors condicions que abans (Foto Joan B. Bauçà).

SUCCEIT INSOLIT.

Encara que no sembli veritat a un, enguany, li han robat les ametlles. De l'arbre, s'entén.

NOTICIA DE ROBATORI.

A un R-12 aparcad al carrer d'en Cerdà li robaron una roda de darrera i la de recanvi del maletger, i

deixaren el cotxe damunt dos bloquets.

DANÇA A SANT FELIP.

A l'antic col·legi de Sant Felip s'iniciaren el passat 15 de setembre les classes de dansa —gimnàsia, jazz i ballet— que tenen lloc a una de les seves aules els dimarts i dijous a dos nivells d'aprenentatge.

**LES OBRES DE LA
TELEFONICA**

Semblen tocar el seu final les obres que han fet "Dragados y Construcciones" per encàrrec de la Companyia Telefònica per tal de fer la necessària ampliació de línies a la nostra vila. Segons les nostres informacions la capacitat telefònica de la centralita de Porreres quedarà duplicada, això suposarà la fi de la problemàtica derivada de la manca de connexions i

el poder atendre les nombroses sol·licituds actuals.

Aquestes obres que hom pensa que han tengut una durada excessiva, han consistit en l'obertura de dos tancs d'enllaç en els carrers del Rector Llompart i l'Almoïna i la canalització d'uns dos cents metres en el del Pou Florit.

**PUNTUALITZACIO DELS
TREBALLADORS DE LA
CANALITZACIO TELEFONICA**

En la última publicació de la Revista LLUM D'OLI con el número 21, apareció un artículo en la página núm. 3 de cuyo contenido tenemos que hacer la más enérgica protesta porque no se ajusta a la verdad sobre todo en dos de sus puntos:

1.- Que no se debe implicar ni culpar a un grupo de trabajadores (cinco éramos) de un hecho delictivo de uno de los cinco, de lo cual hay datos en las dependencias de la Benemérita de este pueblo.

2.- Se advierte una queja por la tardanza de los trabajadores (150 mts. de canalización). Debido a la negativa del MOPU (Ministerio de Obras Públicas y Urbanismo) al no querer

cortar la calle Pou Florit y desviar el tráfico rodado por otras calles, como se hizo el día de San Roque para una competición ciclista. Los trabajos tienen que hacerse a mano y en unas condiciones de seguridad mínimas, cuando de la otra forma cortando la zona, en un plazo de tres semanas y con una o dos máquinas excavadoras hubiéramos terminado mucho más pronto.

Por tanto no es culpa nuestra si los trabajos duran tanto; Soluciones, si se buscan, hay muchas.

Lamentamos que hechos como este aparezcan en esta revista, pero tenemos que salir al paso de ciertas informaciones.

El portavoz de los trabajadores.

Agraïm a aquests treballadors la seva puntualització a l'informació del número del més d'agost en el punt que els va afectar. Es evident que la notícia no era incorrecta, com ells mateixos ratifiquen, encara que per les presses de redacció, la manera de dir-ho no fos la més adequada en un dels seus extrems.

ELECCIONS.

De cara a la "movida" del 28-O hi ha hagut més d'un polític local que s'ha canviat de camisa. De la UCD s'han anat prop de mitja dotzena, Aliança Popular n'ha recollit alguns d'un vent i de l'altre i vol obrir sucursal a Porreres, el CDS no troba ningú, i els altres amb allò de què guanyaran van molt a l'aire. I és que des de que hi ha eleccions...

Per cert que dins el mateix tema electoral el passat dia 2 d'octubre va venir a Porreres en visita electoral el ministre de Treball i de la S.S. Santiago Rodríguez Miranda que es reuní amb el comitè local de la UCD.

**A PORRERES HI HA
UN NOU DENTISTA.**

Des del passat mes de setembre Porreres compta amb serveis d'odontologia al mateix poble a càrrec del Dr. Miquel Alba Vidal, metge estomatòleg, que ha obert la clínica dental que tenia abans el senyor Guillem Barceló, dentista local. Queda recuperada, per tant, aquesta consulta —tant necessària a un poble— donat que fins ara s'havia d'anar a altres pobles o a Ciutat per problemes de la salut dental.

El dies de servei són els dijous, divendres i dissabte.

Tant de bo que altres especialistes de la medicina fessin el mateix obrint despatx!.

PLUVIOMETRIA

Aquests darrers tres mesos les quantitats registrades es poden considerar superiors a les previstes, després de la llarga secada que hem patit. Així i tot són mesos de tormentes aïllades la qual cosa vol dir que no sempre plou igual per tots els redols del terme.

AGOST:

Total.....	23,7 l.
------------	---------

SETEMBRE:

Dia 2.....	35 l.
Dia 3.....	13,7 l.
Dia 4.....	0,2 l.
Dia 15.....	3,0 l.
Dia 20.....	0,4 l.
Dia 30.....	2,2 l.
Total.....	54,5 l.

OCTUBRE:

Dia 3.....	1,1 l.
Dia 4.....	0,8 l.
Dia 5.....	1,2 l.
Dia 7.....	4,4 l.
Dia 8.....	1,2 l.
Dia 10.....	29,0 l.

MOLT BREU

L'orgue parroquial ja quedà en el seu dia totalment acabat. L'èxit de recaptació de fons per a la restauració fou molt gros, fins i tot sembla que sobraren doblers. La inauguració, segons les nostres notícies serà per la festa de Santa Cecília, amb un concert d'orgue.

*Els aficionats al tennis es demanen amb insistència quan s'obriran les portes de la pista del poliesportiu acabada fa bastant de temps —més de set mesos— així com també quan es posarà en funció la destinada a futbol-sala, bàsquet, balonmà, etc. del camp de Ses Foques, municipal per cert.

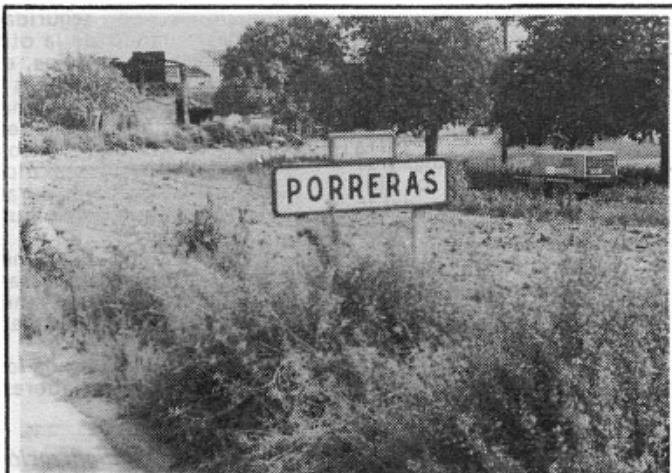
*Al Col·legi Nacional Mixt han estat llevats els quadros que contenen el darrer missatge que ens deixà Franco. L'escola a poc a poc recupera la fesomia de 1.982.

EL COL·LEGI ESTATAL D'EGB ESTRENA DUES AULES

Amb l'inici del curs escolar el Col·legi Nacional Mixt de Porreres estrenà les dues noves aules de recent construcció destinades als nivells de preescolar. Queda sol·lucionat així l'anormal situació d'aquests

nins i nines que estaven en aquest Col·legi ocupant unes instal·lacions destinades a altres funcions. L'edificació afegida està feta amb el mateix estil arquitectònic de l'escola (foto M. Lladó).

Aquest rètol mereix ésser destacat per quant és l'única senyalització toponímica que encara guarda la grafia incorrecta. Lamentablement un dia s'espnyà el que hi havia abans i fou substituït i castellanitzat per aquest. Haurem d'utilitzar l'espai? (Foto M. Lladó)

LES SUBVENCIONS

Segons les nostres notícies hi ha rumors que el col·legi Verge de Monti-Sion —concretament el seu parvulari— ha aconseguit una subvenció de dos milions de pessetes del Consell. Sembla que hi intervingué el senyor Rodríguez Miranda.

En temps de campanya electoral, a canvi de què? Un altre rumor que hem pogut recollir del carrer és el d'una subvenció a la Cooperativa Agrícola per un milió de pessetes. La campanya, sembla clar, no sols es fa en cartells.

ESCORXADOR MUNICIPAL

Les obres de reforma de l'escorxador municipal es pensen acabar pel mes de desembre, quedant així totalment renovat aquest edifici, i d'acord amb les noves normes sanitàries. Hi haurà instal·lacions suficients per a sacrificar diàriament 220 xots a més de la carn de consum local. El pressupost d'aquestes obres segons un portaveu municipal és de 4 milions de pessetes a càrrec de la Cooperativa d'Explotació i usuaris. Aquestes obres han batut el rècord de durada.

MARIA BARCELO I CRESPI, DOCTORA EN HISTORIA

El passat dia 27 de setembre la nostra col·laboradora Maria Barceló i Crespi llegí la seva tesi doctoral a la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat de la Ciutat de Mallorca sobre el tema "La Ciutat de Mallorca en el trànsit a la Modernitat". El tema tracta de l'anàlisi ur-

banística, econòmica i social de la Ciutat a l'època de Ferran el Catòlic (1.479-1.516) basant-se en documentació de tipus fiscal, concretament a partir de l'impost de la talla. La qualificació obtinguda fou d'Excel·lent "Cum Laude".

Encara no ets soci de l'Agrupació Cultural de Porreres? Fes-t'hi Acudeix al carrer de l'Almoina núm. 67 o informa't amb alguna persona de la Junta.

Dia 6 de novembre

II FESTA DES POU D'AMUNT

Davant l'escorxador, a partir de les 8 dc! vespre. Hi haurà carn, sobrassada, botifarrons i vi a voler
Música i sarau - TRACA - BALLS

Organitzat per: **Comissió de Veïnats marxosos des Pou d'Amunt.**

CAMPANYA ELECTORAL

-El passat dilluns dia 18 Aliança Popular va fer un míting al Cine. Intervengueren Joaquín Ribas de Reyna i Joan Verger Pocoví, amb una assistència de 150 persones.

El dimarts dia 19 fou la CAEB qui presentà als empresaris la necessitat de votar a la dreta en aquestes eleccions, en un acte que tingué lloc al Quarter Vell amb l'intervenció de Josep Roig Salleres. Miquel Lladó

i Francesc Albertí, tots de la Patronal. El dissabte dia 23 el PSOE farà el seu acte públic també en el Cine. Com podran veure a la publicitat d'aquesta revista—i el PSM ho farà el dia de Sa Fira al Quarter Vell i a les 12 del migdia. No sabem quan té previst l'UCD el seu míting.

A les cartelleres municipals si han vist durant aquest dies molts de cartells de propaganda.

organitzada per l'Agrupació Cultural, per quant serà una exposició de cada una de les principals opcions que tres dies després concurriran a les urnes.

NOTA

A darrera hora el partit UCD ha decidit no intervenir a la taula rodona. Ells sabran el perquè.

LA UNIO DE PAGESOS DENUNCIA LA SITUACIO VETERINARIA

Segons un Informe que ha donat a conèixer als mitjans informatius la Unió de Pagesos de Mallorca sobre l'actual situació veterinària a les Illes Balears, es desprèn que el poble de Porreres forma part de la llista en què es denuncia la relació de manescals titulars que tenen una residència diferent a la del seu partit sanitari. Així el veterinarí titular de Porreres, M. Felani Mesquida, té la seva residència habitual a Ciutat, de manera un tant incomprensible ja que segons l'article 148 del Reglament de Sanitaris Locals obliga a la residència en el mateix municipi i per tant aquesta norma no es compleix.

Segons la U.P.M això representa un abús legal per quant aquest senyor no

exerceix la seva professió dins Porreres, ja que aquesta feina la fa entre d'altres Francesc Sastre Mora, que és batle de la vila, per altra part. Aquesta situació comporta —seguint citant l'Informe dels pagesos— una "picaresca" sobre els permisos per malaltia, vacances, etc... que es fan entre els mateixos manescals titulars per a obtenir una mensualitat més la qual cosa pot conduir a faltes per abandó de servei.

IMPREMTA

-S'ha tancat l'impremta de Porreres. A partir d'ara qui vulgui fer un imprés haurà de sortir del poble. Els treballadors que tenia han quedat despedits.

DIA 25 TAULA RODONA: ELECCIONS GENERALS I PROGRAMES

L'Agrupació Cultural de Porreres ha organitzat pel pròxim dilluns dia 25 a les 9 del vespre una taula rodona al seu local social, carrer de l'Almoïna, 67, pis, a la que s'ha convidat i han anunciat la seva assistència, els següents partits polítics: Unió de Centre Democràtic, Aliança Popular, Centre Democràtic i Social, Partit Socialista Obrer Espanyol, Partit Socialista de Mallorca i Partit Comunista de les Illes Balears o si ho voleu amb les inicials, UCD, AP, CDS, PSOE, PSM i PCIB. L'exposició de programes de cara a les properes eleccions i el posterior debat serà moderat per un periodista, encara sense concretar.

Creim molt interessant aquesta taula rodona, que forma part dels actes de la VI Setmana Cultural de Sa Fira,

CAIXA DE PENSIONS

"la Caixa"

La Caixa més gran d'Espanya.

Desitja a tots una bona Fira.

A PORRERES: Carrer Hospital, 5.

NOTICIES DE FORAVILA

Estam a finals d'octubre i les pluges solsament han estat tormentoses i gairebé escases, encara que han servit per a omplir pous i cisternes. Això pel que fa referència al nostre terme municipal, ja que hi ha bastantes contrades de l'illa que ni a això han arribat. Han passat les recollides d'ametles i garroves i també la verema. Així, doncs, temps de molta feina i poques ganàncies, si exceptuem els fruits dels garrovers.

Males cares a la pagesia. No és demés recordar que per als preus l'ametler mallorquí té un mal molt dolent: l'excessiva varietat de classes i enguany si ha afegit un mal al bessó, que el converteix en quasi improductiu. Conseqüències: baixen els preus.

Quant a la verema, molta quantitat i bon grau, però també el mateix en quant als preus pagats als productors. Convé tenir ben present les paraules dites a una taula rodona l'any passat. Es referien els representants dels bodeguers i experts enòlegs —ben clarament— que l'actual vinya sembrada dins Porreres i per extensió a tota l'illa, "... no té futur, no pot ésser mai més rendable i el millor que es pot fer és arrepassar-la, arribarà el dia, molt pròxim, que ningú en voldrà..." això deien, explicant que el consumidor és el que comanda i ara es demana un vi de més grau i gust, amb una sèrie de qualitats, coses que abans no es tenien massa en compte. S'hauran de dedicar a fer bodega pròpia o sembrar-ne de noves, acudint abans als experts, per a preguntar quines varietats són més convenients. Si es fa així i fins i tot s'ajunten uns quants i poden fer bodega pròpia, per vendre directament als detallistes, pot ser un cultiu bastant rendable pel foraviler. I més concretament, els resultats que està aconseguint en Jaume Genoi li estan donant tota la raó. Està fent uns vins de primera qualitat amb una graduació entre 13 i 14 graus.

OREJON.- El Consell General Interinsular està projectant un procés de secament de diversos fruits, entre els quals ocupa el primer lloc el denominat "orejón", mitjançant un aprofitament de l'energia solar —juntament amb GESA— encara solsament en fase d'experimentació. Es pensa no solsament amb instal·lacions industrials, si no també amb explotacions familiars, amb costos reduïts i de múltiples usos, doncs es podrien utilitzar a més per a

cultius d'hiverner. Convendria que els porrerencs —i especialment la Cooperativa— demanassin informació a n'aquest organisme autonòmic. Podria ésser molt interessant.

TEMPS DE... Sembrar farratges hivernencs i de fer guarets. Per Tots Sants, sembrar faves i pessols primerencs, juntament amb cebes i alls. Dins el mes de novembre, blat, civada i ordi.

DE MATANCES.- De Tots Sants a Santa Catalina —màxim fins a la Festa de la Puríssima— és el temps més bo per fer-les. Enguany, en aquests moments, es paguen bon preus per les porcelles i porcs en general, el que resultarà, si no canvia la marxa, que les sobrassades i botifarrons siguin bastant més cars que a la temporada anterior.

DEL CORC.- Tothom se queixa del corc de la fruita, que n'ha fet perdre molta. S'han salvat una mica tots aquells que han estat atents a les informacions que dona el Consell mitjançant una fulla divulgativa del Servei de Plagues o bé s'han cuidat d'hora d'esquitjar a un promedi de dues vegades setmanals, sense cap descuit. Així n'hi ha que han aconseguit fruita sense cap corc, ni lletja, que han venut a preus molt rendables.

LA VEREMA.- Molt de raïm, bon pes i entre 9 i 10 graus. Els preus molt baixos, entre 4 i 5 pessetes el kilo. Teniu en compte el comentari anterior. Dels 8 cups oberts deu anys abans solsament n'han obert tres. A Ca'n Reus han admès un 80 per cent de la producció local i a Ca'n Genoi solsament els antics clients. La resta s'ha dedicat a elaboració familiar o s'ha venut directament a compradors de pobles veïns, per fer-ne anyada pròpia.

LA "ROSQUILLA" NEGRE.- Aquesta plaga d'orugues que ha invadit foravila està fent molt de mal dins el nostre terme, no solsament a les verdures, alfalt, etc. si no també en els arbres fruiters. Per a combatre eficaçment aquesta "rosquilla" s'han de tractar els cultius amb aquests productes: "Dursbang 48" i "Lancord", especialment el primer, que està donant millors resultats.

DELS PREUS.- La garrova entre 18 i 25 pessetes, si es cerca bon comprador, en especial, per Ciutat, Lluçmajor o Santanyí. Les ametles, devallant, devers 40 pessetes el kilo.

F. LLINAS

LA LLENGUA AL CARRER

**La furgoneta de l'Ajuntament
també fa normalització**

LLUM D'OLI

Butlletí Informatiu de l'Agrupació Cultural de Porreres.

D.L. PM 76/1.979

Redacció/Administració/Publicitat: Carrer de l'Almoina, núm. 67-1er. Porreres Mallorca.

Preu subscripció: 500 pessetes (un any).

Número soft: 50 pessetes.

Imprès als tallers d'Edicions Manacor S.A. en ofset

Edita: AGRUPACIO CULTURAL DE PORRERES

Els articles publicats reflexen únicament l'opinió dels seus autors.

HAN FET AQUEST NUMERO:

Direcció/ Coordinació: Joan Barceló i Macià Lladó.

Redacció: Maria Barceló i Crespí, Francesc Llinàs, Joana Mora, Pep Marí i Joana Matas.

Col.laboradors: Jaume Rosselló, Jaume Martorell, Rafel Crespí, Josep Lucena i Jaume Mesquida.

Fotografia: Macià Lladó, Foto Vidal i Joan B. Bauçà.

UN BELL RECORD COM A PENYORA AL GRUP "DALMAU JAZZ"

per Jaume Rosselló

Que Porreres té una història masella de música és dir a una mà estreta, puny. Dir que Porreres té una banda de música, retronada de mamballetes, tapada de condecoracions, coronada de llorer cent i més vegades, és veritat.

L'escut de Porreres, un fasser alt amb les seves violes de dàtils madurs espipellades per les passeres, arquetjades les seves coves de fas o fulles, vist d'enfora, podria ésser símbol o figura d'un faristol. El vent engronsant el fasser tramontant sonoritats fantasmagòriques, ara suaus, allicorns i trompetes, tot just bramuls llargs i esqueixats llastimosos, baixos i saxofons, després dolços i fins, clarinets i oboes... escoltau, senti una fuga d'en Sebastià Bach... una tocatà d'en Txaiikovski.

Res estranya que dintre un redós clos per un cercle de muntanyoles des de Sa Mola, Son Porquer, Monti-Siòn i ses Mesquides fins als Son Valls d'on ja agafa la mateixa altura quasi quasi Son Miró darrere son Ballarí fins a Mianes, Son Castanyer i So N'OMS des d'on ja pegam a Son Nebot i Son Redó, Son Coix, Son Gornals i cap a Son Sans i Son Morlà, Sa Volta i ja tornam ésser als Monjos veïna dels quals és Sa Mola quedant com he dit tancat el cocó del nostre poble com a dins d'una caixa de ressonància, damunt coves no explorades ni explotades que quan les traspasàvem amb els carros de roda de ferro el ressó pareixia i podria ésser comparable als ritmes d'una bateria d'orquestra. Res ens estranya que dintre un marc tan saturat de música natural els grups musicals hi hagin nascut, crescut i florit amb tanta abundància que arriben a ésser incomptables.

Empès a donar a conèixer dins el possible "L'orquestra Dalmeu Jazz" fundada l'any 1.933 així com he anat preguntant i cercant he vist i m'he adonat de la vocació del poble per la música, són tantes les orquestres que m'han anomenat que puc afirmar i si tenc salut i temps en faré relació que des d'abans de trenta tres anys de la fundació de "DALMAU JAZZ" ja hi ha gué algun grup que d'una manera esporàdica tocà i feu les delícies del poble, fins i tot he sentit a dir d'una xaranga o grup musical anomenat dels ossos perquè els instruments eren tots d'ossos i canya. Un altre dia vos diré com, que i qui; més no puc escapar a la temptació de contar-vos

solfeig anaven a donar lliçó.

Els dits components de la naixent orquestrina confiaven que tenint piano el director de la Filharmònica era lògic que sapigués tocar piano però a l'hora d'estrenar-se no hi hagué pianista puix els seus arpeguis digitals no arribaven a l'escala simple de les set notes, descartats els *sostinguts i bemols. El fet de tenir com a director al Sr. Dalmau, feu que s'escollís el nom de DALMAU JAZZ, més quan es comprovà que no tenien pianista decidiren recórrer a l'ajut del pianista Sebastià Xamena (Tià Camia), que a la seva gran preparació pianística, per desgràcia s'hi afegia la gran protecció materna, fins al punt de poder afirmar sense exagerar que sa mare el tudà, tant dominat el tenia amb tots els aspectes. Després d'una renyada de sa mare, perquè arribaven tard d'una actuació, prometeren que

una anècdota.

En Balaguer, director de la música del Regiment de Palma, un dia que es trobava a Porreres parlant amb en Pere Negre, director de la Filharmònica, anaren a escoltar la xaranga dels ossos, el qual veient el ritme i tonada que feien demanà a Pere Mora, "deuen saber solfa?". I l'amo en Pere li contestà: "S'acosti al faristol del director, que ulleres posades sense vidres dirigia el grup amb una sèrie tot d'un ritual de dol". Quan en Balaguer veu el paper no pautat però tot escarabatjat feu una carussa i en Joan Cerdà, director, li diu tot seriós: "Què no ho enteneu?". I ell contesta fixant-se més i clavant els ulls al paper: "Jo, no". El director de la xaranga remarcà, "ni jo tampoc". I continuaren l'assaig tots sense immutar-se.

El meu propòsit era parlar de "DALMAU JAZZ" i si em descuit que-

només tocarien fins a les dotze de la nit. En el punt més animat de la festa, a mitja nit, en Tià diu: "Havieu dit fins a les dotze, idò ja està". S'aixeca del piano, el tanca, es seu a un lateral i els altres hagueren d'acabar l'actuació sense piano.

Tant tost els premis obtinguts foren a balquena fent caramull per al grup, que canviant de director canvià també el nom i es digué "NEW BOYS JAZZ" aquest nom els ho proporcionà en Joan Servera (Carles) qui havent arribat de les Amèriques en sabia una estona llarga de tot això; al grup s'hi afegí un nou element, Bartomeu Cerdà (Quetgles) que tocava la trompeta.

Llogaren el piano a Ca'n Joan dels Planos de Ciutat i els costà 700 pessetes; el trombon 780 pessetes de compra; el violí era d'en Josep Miró; al piano li feren un adop de verilles posant-li les risques de na-

darà dins el tinter, per això deixem de rallar d'altres músiques i anem.

L'any 1.933 un grup de joves alumnes de la Filharmònica o deixebles del P. Nicolau Arbona, que ja havien madurat dintre l'art de la música decidiren crear i fer créixer una orquestrina. Eren en Josep Miró Pinya que sempre actuà de President i administrador, tocava el violí; Gabriel Barceló Mesquida saxo, alt, clarinet i soprano; Joan Cerdà Nicolau saxo tenor, flauta i soprano; Rafel Barceló Mesquida trombon i trompeta; Joan Barceló Bauçà bateria, ell mateix adobava les pells per als seus tambors; Miquel Servera Vaquer trompeta.

En principi la batuta la sostingué el mestre Dalmau Coll. Es donava el cas que el director i mestre de la Filharmònica tenia un piano a ca seva el qual emprava per agafar tot quan els novells estudiants de

car la qual cosa fou una despesa de 1.414 pessetes; el saxo va valer 760 pessetes; els altres instruments eren propietat seva.

Estrenaren mudada que costà a cada un 115 pessetes amb el detall de corbatí i flor blanca al trau esquerre de la solapa.

La primera actuació la tingueren per les festes de Nadal de 1.933 al saló de Ca'n Carrina al darrera el café de Ca'n Xamena, actualment magatzem de fustes de Francesc Garí (Piu). Continuaren les actuacions tots els dissabtes i diumenges dels darrers dies animant a la juventut vilana i de fora poble. Ben presta la seva actuació prengué volada aixemplant les ales de la il·lusió que es feu realitat amb una llista llarga de pobles, entre ells sabem positivament que tengueren un èxit rotund a la Societat Recreativa de Muro, a Manacor, a Santa Margalida, etc. On hi ha per que a fer una llista de noms de pobles perquè no acabariem mai. Si que volem recordar l'actuació que tengueren a Ciutat a la Societat de Bellver, on no hi anava el ca i el moix, una actuació que haguessin tengut a dit lloc ja bastaria per a demostrar la seva professionalitat. Més s'allargaren les seves actuacions que si no hagués estat pel trist desenvolupament dels fets de l'any 1.936, que reclamaven la juventut i es desfè el grup, haguessin tengut un enfilall d'èxits tan llarg com la seva afició, devoció, vocació i professió.

Una de les actuacions que tengueren aquests porrerencs que tenim el deure de rendir-los memòria i gratitud, fou al cinema de Ca'n Gelat, actualment centre d'U.C.D. carrer de l'Almoïna. Feren dues actuacions a benefici de l'antic hospital recaudant a la primera 420 pessetes, i a la segona 360 pessetes que organitzaren ells mateixos.

Sortien aleshores dues publicacions a Porreres, una es deia "Porreres" i l'altra "La Voz de Porreres". Hem tengut el gust de poder llegir els elogis que els dedicaren els que llavors escrivien i de la lectura es desprèn que no quedaven a mitjan lloc, arribaven a la carena.

He tractat de treure a rotlló el que he pogut espipellar d'una orquestrina que per desgràcia no podem sentir, dol tendria si hagués ferit o defellit a algú, tant i més que sols em mou gavallar records que just per ésser nostres ja són bons, molt més quan aquestes espigalles són de xeixa.

NEW BOYS JAZZ, gràcies. Joves del 82, imitau-los Adéu.

L'apicultura a Porreres

TOMEU SOLIVELLES: "LES ABELLES NO SON PERILLOSES SI NO LES MOLESTEN"

L'amo En Tomeu Solivelles, nascut a Sa Pobla, resideix de fa molts d'anys a Porreres treballa a l'aeroport sense deixar de banda la feina del camp i la seva dedicació a l'apicultura (cria d'abelles); un món molt peculiar i al mateix temps molt complexe.

LLUM D'OLI.- Passatemps o negoci?

Tomeu Solivelles.- A dins Porreres, dedicar-se a l'apicultura tan sols pot ésser un passatemps. La producció és molt pobre (10 a 15 Kg. per casera).

"No és rentable".

LI.- Quin tipus de caseres utilitzau?

T.- Per una bona producció és millor utilitzar caseres artificials, és a dir, s'agafa l'aixam que normalment està col·locat a un arbre, el posam dins un caixó de fusta amb bresques artificials ja començades.

L'amo En Tomeu ens explica que així l'abella ja té una feina feta, la bresca, per tant el temps que hauria emprat per fer-la ho podrà emprar per recol·lectar. En resum: "Estalviem temps i mel".

Amb les caseres artificials s'estalvia temps i mel".

LI.- Quantes caseres teniu col·locades dins el terme de Porreres? I a on?

T.- En certes no ho sé, però més o manco unes cent repartides per: "Sa Torre", "Son Valls", "Es Riquers", "Son Mora" i a dins el poble. També en tenc a: Vilafranca, Pollença, Sa Pobla, Son Banya, fins i tot a l'aeroport.

LI.- Quin tipus de flors, dins el terme de Porreres, són les més visitades per les abelles?

T.- Segons els naturistes, les flors més visitades són les de color blau i les menys són les vermelles.

En el cas de Porreres les flors més visitades són: el romaní, la flor de taronger i la flor d'ametler.

LI.- A quina temporada de l'any té lloc la recol·lecció de la mel?

T.- A Porreres feim la recol·lecció pel mes d'octubre, a altres zones la fan pel mes de maig o pel juny.

Si volguéssim recollir la mel pel maig o pel juny ens trobaríem que la mel és molt clara degut a una gran quantitat d'aigua que conté i a més el gust seria molt agre ja que la flor que han visitat les abelles en aquesta tem-

porada és la d'ametler que és molt poc dolça.

LI.- Quin tipus d'abelles teniu?

T.- En tenc de dos tipus: una que s'anomena "Moruna" o alemanya, petita i de color negre. En tenc una altre que es híbrit de l'alemanya i la italiana. Italiana no en tenc cap, aquestes tenen uns anells grocs.

Ara que ja coneixem un poc més a fons les característiques d'aquests petits insectes que de tant en quan veim passar per davant els nostres "nassos" i que de vegades ens inspiren pànic i intentem espantar o matar-lo, voldríem demanar a l'amo en Tomeu, per què aquesta por?, és que són perilloses les abelles?

T.- Les abelles no són perilloses si no les molesten. Si no voleu que vos piquin, no les molesteu, sobretot els horabaixes, els dies de vent i fred. Els vespres són més agressives.

"Les abelles no són perilloses".

LI.- Quin tipus de producció utilitzau?

T.- Normalment em pos una granota damunt la roba que duc i per la cara una careta. Quan són més manejables és quan fa un temps temperat sense excés de calor i quan estan repletes de mel.

Una cosa curiosa és que l'abella tendeix anar al color negre.

Malgrat la protecció que utilitza l'amo en Tomeu, de vegades no li basta, com al que li varen picar bastant, 10 a 12 picades pels peus i cames. A ell ja no li fan res, el seu cos està immunitzat contra aquest tipus de picada.

LI.- Quin consell donarieu a aquell que un dia o l'altre sofreixi una picada d'abella.

T.- Jo els aconsellaria llevar-se el pic el més aviat possible.

LI.- Com ho feis per anar a treure la mel sense que les molesteu?

T.- Perquè es facin manejables les donam fum, que no sigui nociu, per exemple: de paper, fuaca de romaní, pedassos pudrits i

de buines de vaca, sens dubte el millor. Amb aquest fum queden enfebanades i inofensives.

LI.- Quins són els enemics més perillosos de l'abella?

T.- L'enemic número u és el fred; per això viu amb comunitat, individualment no pot viure, necessita calor i col·laboració. L'escarabat melós, la polilla de la cera i els INSECTICIDES.

"Els insecticides, un gran enemic de l'abella".

L'amo en Tomeu ens conta que a fora d'Espanya hi ha foravilers que paguen a l'apicultor per què instal·li caseres dins els seus terrenys, degut a què l'abella és la pol·linitzadora de la flor i dona aventatges a l'agricultor.

"Es beneficiosa en tots els sentits".

Ací això no passa, els foravilers no volen tenir aquestes maldecaps.

LI.- Com es podria resoldre aquest problema?

T.- Seria necessari mentalitzar al pagès de què respecti l'abella. No esquitxar durant el temps de la floració, si pot ésser.

I amb tot aquest material que hem pogut recopilar, gràcies a l'amo en Tomeu i al seu fill Pep Antoni, podrem donar com a conclusió la nostra tasca d'espionatge, que per uns moments ens havia traslladat fins a una comunitat que convivint fins i tot dins el mateix poble ens havia passat desapercebuda.

JOANA MORA.

FACTORS DE L'ATUR

Ara tothom —partits polítics, industrials, particulars, premsa, etc.— té a la conversa continuament el tema atur. La gent que no té feina, vaja. Haurà tota classe de versions, unes més encertades, altres més interessades... el que vulgueu.

Jo, en aquest cas, vos vull donar les conclusions a que han arribat a un organisme excepcionalment sèrio, imparcial i rigorós com és el Parlament Europeu de la Comunitat Econòmica Europea. Així, segons la seva resolució l'atur es deu a:

- 1) Es una crisi econòmica mundial resultant d'una manca d'energia.
- 2) A l'encariment de les matèries primes.
- 3) A l'alça inflaciona-

ria.

- 4) Als elevats tipus d'interès.
- 5) Al dèficit de la balança de pagaments.
- 6) I especialment, a la carència d'inversions productives que produeixin nous llocs de feina.

Aquests són els punts de les seves conclusions, a més de dir que els més afectats per la manca de feina són persones de més de 50 anys, seguits per joves de menys de 25 i per les dones.

Consideren que elaborar un programa comunitari coordinat cap a fer inversions és molt necessari, destinades sobre tot a la creació de llocs de treball als sectors privats i públics, amb especial atenció a les petites i mitjanes empreses.

F.LI.

FESTA PAGESA 82

L'Agrupació Cultural prepara la Festa Pagesa 82 per al pròxim dia 27 de novembre. Tothom que hi vulgui col·laborar i participar que vengui al local social.

ATENCIÓ PAGESOS I INDUSTRIALS: Si teniu llenya per a cremar de qualsevol classe o materials per a fer fogateres, digau-ho. A més de voler llevar-vos la nosa, pensam fer més foc i caliu que mai. Dissabte dia 27 de novembre **FESTA PAGESA!**

PORRERES, ELS SEUS COSTUMS I TRADICIONS RECOLLIDES A L'OBRA DE MN. JOAN JULIA

Després de la presentació del llibre, "PORRERES, coses d'altre temps" dins el marc de les festes de Sant Roc, intentam que l'autor Mn. Joan Julià Sastre ens expliqui alguns aspectes que creim interessants, per entendre el treball desenvolupat per aquest sacerdot natural de la nostra vila.

Asseguts a ca seva del carrer Orell, prop del jardí amb tarongers —al qual dedica les estones de descans que freqüentment passa al poble nadiu— començam el diàleg.

-¿Què l'ha mogut a escriure aquest llibre?

-He de reconèixer que em costà moltíssim decidir-me. Per haver tingut que administrar més la paraula, que l'escriptura, a causa del meu ministeri, sempre he tingut un respecte i cert temor a la segona.

Una vegada decidit, crec que la primera causa fou una motivació molt general que tenim tots els porrerencs als quals les exigències de la vida, han impulsat a realitzar-nos fora del nostre poble. Al no poder cooperar, diàriament, en l'engrandiment de la vila, forts desitjos de concentrar en "algo" l'amor que li tenim, a la primera ocasió que se'ns presenta.

-I es presentà aquesta ocasió?

-Efectivament. Cada vegada que llegia la Història de Porreres, així la del Sr. Feliu com la del P. Munar que tants d'elogis mereixen, sempre quedava el desig de trobar qualche cosa més. Es cert que l'església parroquial i els santuaris de Monti-Sion i de la Santa Creu són prova evident de un esperit excel·lent. Però, com eren el nostres avantpassats? què pensaven?, com es desenvolupava la vida diària? etc. Aquests buits, coses petites si vols, que no són objecte directe de la Història, que ha de procedir críticament a partir de documents i monuments, foren raons de pes per a decidir-me.

-Comença vostè amb un judici de valor damunt Porreres, que va escriure el Sr. Antoni Furió, a finals del segle passat. No li pareix un poc despectiu?

-Sí. I aquesta és una raó més. La Història és qualche cosa dinàmica, que mai no

s'atura, i canvia i progressa cada dia. No usaria la mateixa expressió avui el Sr. Furió, si pogués contemplar el nostre poble. Aquell poble del pla poc freqüentat pels forasters... amb pomeres que no sobrepassaven els quatre o cinc pams d'altura, s'ha convertit en un poble amb moltes finques d'arbres fruiters i camps d'hortalissa, fruit de l'esforç i de l'aigua. No et pareix que havia de pregonar aquesta transformació?

-Ha trobat moltes dificultats per a la realització del seu projecte?

-Ni una. I t'ho dic clarament. Era una pura delícia estar amb els amics, recordant coses, situacions, persones, i fer recitar gloses o cançons als meus pares i a altres persones. A més, el moment d'escriure es convertia en una espècie de droga, de la qual era difícil privar-te'n l'única dificultat fou: escollir i ordenar vivències, haver de rebutjar-ne i prescindir de coses, de noms de persones i de familiars que haguessin pogut figurar a les pàgines del llibre. No era el nostre propòsit, ni ho permetia l'extensió desmesurada, i poc aconsellable de certes vivències, ja que vorejaven la vulgaritat.

-Quins capítols destacaria?

-Tots tenen el seu interès i el seu encant. Posats a destacar-ne posaria en primer lloc, el descobriment del seny mallorquí d'aquelles persones de poques lletres, però amb un gran sentit i una gran visió pràctica de la vida. Sabien expressar breus sentències i condensar, en quatre versos, tot un programa. Escolta un exemple:

Es pagesos són pagesos
i es ciutadans, ciutadans.

Si se donaven ses màns,
quedaríen ben entesos.

No eren inútils les recomanacions que solen fer-nos, quan visitàvem els pares o els coneguts, sobre-

tot al moment de l'adéu. "Fé bonda i no n'hi haurà tants de dolents. Déu te fassi sant, o, alerta a sortir d'es solc".

-Espera que tindrà acceptació aquest llibre?

-Mira, no és obra d'investigació ni té pretensions literàries i si que hi trobaràs deficiències en la matèria, a causa de l'abundant material on triar. Va dirigida als porrerencs. Ells la llegiran amb interès, perquè hi batega l'esperit dels nostres majors els joves hi trobaran racons desconegut, i fins i tot fets acompanyats d'alguna fotografia, on ells en són protagonistes. Així i tot, hi ha que subratllar una lamentable dificultat, i és que algunes persones d'edat adulta diuen que no saben llegir el mallorquí, tal vegada això pot influir alguns porrerencs perquè no adquireixin aquest llibre, així i tot estic segur que no renunciaran a escoltar-ne la lectura.

-Per acabar, que demanaria al seus paisans, en el moment de entregar-los aquest llibre?

-Allò que hi repetesc a algunes pàgines: Que la juventut estudiosa, els qui preparen alguna tesina o qualsevol persona amb inquietud i amor al poble, comple-

tin aquest treball, que no és més que una mostra de tantes altres coses que esperam qualcú les tregui a la llum. Per exemple: Fer la relació completa de les "creus de terme" que hi va haver i on estaven amb exactitud, ja que algunes han desaparegut o les han canviades de lloc. Confeccionar una relació completa dels molins que hi havia i dels que hi ha encara, explicar com deixaren de funcionar. Una relació de les possessions amb fotografies de conjunt i de detalls, si encara és possible. Recollida de gloses, cançons i oracions versificades, usades freqüentment pels nostres vellets, etc. etc. Tal volta sigui demanar molt; però, a Déu gràcies, es nota un esperit d'amor, de fervor i de renovació d'aquestes coses i tot això és molt d'alabar i fa que tinguem esperances amb futurs continuadors que milloraran aquesta obra tan dèbilment començada.

Agraïm a Mn. Joan l'amabilitat que ha tingut i també en feim nostra la petició a favor de treballar per a la cultura porrerenca. El felicitem pel treball i l'esforç que ha fet.

Jaume Martorell

QUESTIONS D'ONOMASTICA

Per Maria Barceló i Crespí.

Sens dubte una de les línies fonamentals traçades pels estudiosos de l'Onomàstica va encaminada a conèixer els noms en èpoques passades, tant els de persona (antroponímia) com els de lloc (toponímia), degut no sols al seu interès intrínsec sinó també pel fet de constituir un element auxiliar dels estudis de caire històric, lingüístic, geogràfic, etc.

Hem volgut en aquesta ocasió oferir una mostra de l'antroponímia porrerenca centrada en el marc cronològic de la segona meitat del segle XIII. El perquè d'aquesta datació ens ve explicat pel fet de constituir un període ben important per a la nostra vila coincidint amb una fase de desenrotllament i expansió dins el context de la Mallorca conquistada per Jaume I, incorporada a la Corona d'Aragó i posteriorment formant part de l'anomenat Regne Privatiu.

Es cosa ben sabuda que les onades de repobladors que vengueren a establir-se a aquesta illa després del 1.229 en la seva majoria procedien del Principat de Catalunya malgrat també s'hi compten alguns aragonesos i d'altres indrets més llunyans. També és ben sabut que els llinatges denoten, en moltes ocasions, el lloc de procedència. Aleshores hem intentat a través del mostreig d'alguns llinatges per poder deduir —encara que no sempre sia exacte— la zona d'origen dels porrerencs de la segona meitat del Trescents. Ens hem servit, en aquest cas, de noms apareguts (tant de personatges porrerencs com altres de la Ciutat però relacionats per diversos motius amb la nostra vila) en els documents transcrits i publicats en forma de regesta per Ramon Rosselló i Vaquer en el llibre *Porreres en el segle XIII*, des de 1.250 fins a 1.300. Així es pot comprovar, doncs, com molts dels llinatges de llavors i encara bastants d'avui, són topònims, o sia noms de lloc, de Catalunya.

Relació d'alguns llinatges i el lloc on es localitzen com a topònims:

LLINATGE	REGIO , COMARCA o CIUTAT
Abella	Conca de Tremp Ribagorça
Arlés	Comarca del Ballespir (Catalunya Nord).
Bagur	Comarca de l'Empordà
Banyeres	Comarca de l'Empordà Comarca del Penedès.
Bellver	Comarca de la Cerdanya
Besalú	Comarca de la Garrotxa.
Caldés	Comarca del Pallars Jussà Comarca del Maresme Comarca de La Selva Comarca del Vallès Occidental
Camós	Comarca del Gironès
Capcir	Nom d'una comarca a Catalunya Nord
Cardona	Comarca del Bages
Caselles	Comarca del Gironès Comarca del Bages
Castellar	Comarca del Vallès Occidental Comarca del Berguedà Comarca del Solsonès.
Castellbisbal	Comarca del Vallès Occidental
Cervià	Comarca de Les Garrigues
Corbins	Comarca del Segrià
Cotlliure	Ciutat de la comarca del Vallespir (Catalunya Nord).
Empúries	Comarca de l'Alt Empordà
Esplugues	Població situada en el Pla de Barcelona i a la Conca de Trem. En la forma singular la trobam a distintes comarques com a la Conca de Barberà, Les Garrigues i altres.
Illa	Comarca del Conflent (Catalunya Nord).
Massanet	Comarca de l'Alt Empordà Comarca de La Selva Comarca del Pallars Jussà
Montagut	Comarca de la Gardoixa Comarca del Camp de Tarragona Comarca del Segrià
Montllor	Comarca del Pallars Jussà
Osona	Nom d'una comarca
Rosselló	Nom d'una comarca (Catalunya Nord)
Rubí	Comarca del Vallès Occidental
Segarra	Nom d'una comarca
Terrassa	Comarca del Vallès Occidental
Torr(o)ella	Comarca de l'Alt Empordà Comarca del Baix Empordà.
Tuir	Comarca del Rosselló (Catalunya Nord).
Vallromanes	Comarca del Vallès Occidental.

A TOTA MUSICA !

**EL MILLOR AMBIENT
DE TOTA LA COMARCA**

EXCURSIÓ AL PUIG DE L'OFRE
Dia 21 de Novembre
Sortida amb autocar a les 8,30
Apunteu-vos abans de dia 18 a Ca Na Margalida
Salleres
SURT A CONEIXER MALLORCA AMB
L'AGRUPACIO CULTURAL

DIVULGACIO PER A NO CONVENÇUTS (II)

Havíem quedat que avui parlaríem de llengües i territoris. La gent del carrer acostuma a pensar que a cada frontera política, és a dir el que normalment s'estèn com un estat, li correspon una única frontera lingüística, és a dir un idioma. Sap que a França parlen francès, a Anglaterra anglès i a Espanya castellà o espanyol. La gent, però, no s'atura a pensar que a Txecoslovàquia parlen dues llengües, el txec i l'eslovac que a Bèlgica també en parlen dues o que el castellà, l'anglès i el francès són parlats a territoris que no són ni Espanya, ni França ni Anglaterra. D'aquí extreu unes conclusions molt ràpides i lleugeres: que cada estat té una sola llengua. Això ja hem vist que no és veritat, als Estats Units es parla Anglès, no la modalitat estadoundidense de la llengua anglesa, i no és Anglaterra, a Colòmbia es parla "español" i no és Espanya; Una vegada acceptat que la raó d'esser d'una llengua no depèn ni dels milions de persones que la puguin parlar, ni de què sia acceptada o no com oficial pel govern d'un país, segons vèrem a l'article anterior: Per què, idò, aquesta caparrudesa de no voler acceptar que a Mallorca parlam una llengua anomenada català? Per què la gent no accepta l'existència del català, només el reconeix a una regió o comunitat autònoma anomenada Catalunya? Una de les raons que addueixen és que el nom només fa referència a aquesta regió.

Les llengües des de fa molts d'anys solen prendre el nom de la regió d'origen: Així el llatí es deia llatí perquè era una llengua que va néixer a una regió anomenada el "Lacio". Es castellà es diu així perquè va néixer a l'antic regne de castella i en els seus orígens va haver d'imposar-se al lleonès i l'aragonès, llengües en un principi dferents del castellà avui desaparegudes totalment. I no fou més que la supremàcia política de castella damunt els regnes veïns, la que potencià el seu idioma aconseguint imposar-se als altres. Si afirmam que l'idioma que es parla a Venezuela és el cas-

tellà i no hi haurà cap venezolà que ens ho negui; perquè la gent s'entossudeix a afirmar que a Mallorca no parlam Català.

Ja que he parlat d'origens vull fer referència a un argument que ha circulat molt entre els filòlegs de pa amb fonteta, és aquell que diu que el català és provençal o si més no és un dialecte. La raó de més pes per afirmar això és que els primers trobadors catalans feien les torbes en Provençal. Això és cert i no hi haurà ningú que ho discutisqui. Ara bé cal dir que a l'Estat Mitjà l'home no era tan bàrbar com la gent creu, ni tampoc tan incult. La gent sabia bé el que es feia i el que duia entre mans. Tenia uns esquemes fixos, sabia que per contar una història èpica havia d'usar el vers llarg, car aquest donava un to de magnificència, pels textos de caire filosòfic emprava la prosa i per la poesia amorosa el vers curt. També s'ha de saber que l'origen de la lírica amorosa a Europa Occidental es localitza a dos indrets concrets: Provença i la regió del nord de Portugal. Les primeres trobes fetes per autors ibèrics són o bé en Gallec-Portuguès o bé en Provençal. I tot trobador que volia gaudir de la fama havia de fer-ho en alguna d'aquestes dues llengües. Per tant

no ens ha de sorprendre que essent Provença una regió veinada de Catalunya i fermament relacionada, els nostres primers trobadors ho fessin en Provençal; a més a més hem d'afegir que el llenguatge que usaven els trobadors era molt artificios, és a dir fet amb uns esquemes rígids i que no s'assemblava gaire al llenguatge usat per la gent del carrer estava únicament a l'abast de la gent culta que habitava les corts feudals. Això no vol dir que no hi hagués una poesia popular, com les nostres gloses, que es transmetia oralment i que aquesta si que es feia amb la llengua normal de la gent del

carrer i que, però, no en tenim testimonis escrits. Per tant hem vist que tan enlairat argument dels nostres filòlegs de cartes el director no s'aguanta de p'en lloc. També el rei Algons X va escriure poesia en gallec i nigú no afirma que el castellà sia originari del gallec. També s'ha de dir que es conserven alguns textos de caràcter jurídic, que aquest si que estaven fets amb llenguatge del carrer car tothom havia d'entendre que si en fulano havia traspassat la partió del veinat tenia uns càstics, que són del segle XII i no tenen cap provençalisme.

Rafel Crespi.

A LA COLONIA DE SANT JORDI VENC APARTAMENTS

De 2.500.000 a 2.900.000

Màximes facilitats

Completament amoblats

PAGO EN 10 ANYS

*Informació: telèfons 65 53 42 i 64 90 06
Colònia de Sant Jordi.*

Servicio

TALLERES J. Mora

C/. Luis Vives, 8 - Teléfono 647055

PORRERES

INCOMPRESIBILE COMENÇAMENT DE TEMPORADA DEL PORRERES

Poca gent entén aquest començament de la lliga del Porreres. Quan tot pareixia que enguany tendríem un bon equip —millor inclús que l'any passat— en poc temps hem vist de tot i poc de bo. Comencàrem guanyant a l'Alaior per 3 gols a 1 en un partit sense pena ni glòria. Empatàrem a zero dins l'Espanya de Lluçmajor, quan tots pensàvem que el més fàcil era guanyar, i més encara després de vist el partit i l'equip contrari. La cosa començà a desbaratar-se a Porreres jugant contra el Calvià, equip al que es confiava golejar. Al final empat a dos gols, amb penalty fallat per Prados quan ja passaven segons del temps reglamentari. El següent desplaçament era a Badia de Cala Millor. Aquest partit en principi es presentava com una incògnita. El Badia no havia tret bons resultats malgrat la fama conquerida la temporada passada que quedà campió de primera Regional Preferent. La incògnita que-

dà aclarida després dels noranta minuts: Badia 3, Porreres, 0. El diumenge següent, vist el que hem comentat, la cosa no estava gens clara. Venia el Manacor, equip dels favorits que fins a les hores no havia demostrat tampoc la fama de conjunt potent que apuntava la plantilla que tenia. Supòs que hi havia esperances de recuperació i de donar una ditada de mel a l'afició. Hi havia ambient de gala, molts de visitants manacorins, que segurament disfrutaren com no disfrutaran en molt de temps, i és que no hi havia per menys. El resultat final fou un Porreres 1, Manacor 6. Una autèntica debacle per l'equip porrerenc en un partit que acabà amb un resultat que no recorden els més vells del lloc. 1 a 6 una vergonya esportiva. Molt haurà de millorar el conjunt porrerenc per neutralitzar aquest desencant de l'afició, ja que no bastarà recordar els bons 55 minuts de futbol que ens oferiren con-

tra el Mallorca al camp Miquel Nadal de Ciutat, en el primer round de la Copa del Rei, que així i tot acabà amb una honrosa derrota per dos gols a zero. L'única cosa negativa fou la polèmica sorgida a rel de la decisió de canviar el partit que havien de jugar al Camp Municipal de Ses Forques, per tal d'obtenir una millor taquilla. La segona volta es disputà al Lluís Sitjar, i el partit acabà igual que el primer, 2 a zero a favor dels barralets. Total de l'eliminàdoria: Mallorca 4, Porreres 0. La història d'aquest inici de lliga de la Tercera Divisió ja està escrita, però valdria més oblidar-la.

Darrers resultats:

Constància d'Inca, 2—Porreres, 1

Porreres, 0 — Portmany, 3

ESCACS

GAMUNDI GUANYADOR DEL IV TORNEIG "VILA DE PORRERES"

El jove de 17 anys Antoni Gamundí, de Ciutat, va guanyar de manera destacada aquesta competició que assolí un fort nivell de participació i qualitat, essent un dels oberts més forts que s'han jugat a Mallorca. Participaren 29 jugadors amb la següent classificació: 1.- Gamundi 6,5 2/3. A.Roca i P. Pons, 6. 4/6. Mas, Cerrato i Planas, 5,5. 7/8 Forteza i Rafal, 5. Després, Puigserver, Pont, Gornals (primer local), Andreu, Lorenzo, Isern, etc. fins a 26 classificats.

CAMPIONAT DE MALLORCA PER EQUIPS

El nostre equip d'escacs ha començat els partits de la lliga de primera categoria, on setmanalment juguen 5 taulers. Els clubs que formen el nostre grup son Polerio i Circulo Mallorquí de Palma, Club de Hielo i Trópico de Palma Nova, Alcudia, Inca, Felanitx, Agrupació Cultural de Porreres. Fins ara el dos primers encontres els hem guanyats per ample diferència de punts. L'equip de segona aquesta temporada no s'ha inscrit.

AGRUPACIO CULTURAL DE PORRERES

dilluns dia 25 a les 9 del vespre
al local social

**TAULA RODONA
DEBAT ELECTORAL**

INTERVENDRAN:

- Joaquín Ribas de Reyna (AP)
- Valentí Puig (CDS)
- Pep Alfonso (PSOE)
- Francisca Bosch (PCIB)
- Damià Ferrà Ponç (PSMI)

Organitza: Revista "LLUM D'OLI"
Agrupació Cultural

VI SETMANA CULTURAL DE SA FIRA

**VI SETMANA CULTURAL DE SA FIRA
PORRERES 1982**
dies del 22 al 27 d'Octubre

Divendres dia 22
Projecció de diapositives sobre Sa Dragonera, per Cosme Aguió. Venda de mapes, presentació del "Llum d'Oli" i Bunyolada de les Verges. (A les 20:30 h.)

Dissabte dia 23
Escacs.-Porreres-Polerio (A les 17 h.)
Inauguració de l'exposició de ceràmiques de Paula Canyelles a "la Caixa". (A les 20 h.)

Diumenge dia 24
Excursió a la Comarca d'Artà. (Sortida a les 9)

Dilluns dia 25
Taula rodona. Eleccions generals. (A les 21 h.)

Dimarts dia 26
Projecció del primer western mallorquí "Bona terra per a morir". (a les 18 i a les 21 h.)

EQUIP D'AFICIONATS: DIA 3 COMENÇAREN LA LLIGA

Quan tots els indicis deixaven entreveure que enguany no hi hauria equip d'aficionats, notícia que donàrem al passat número de LLUM D'OLI, la cosa en poc temps donà un tompo de 360 graus i en pocs dies i un sopar un poc mogut, s'organitzà un equip amb la base dels sub-vint-i-tres que quedaren de l'any passat i els juvenils que acabaren la passada temporada.

Una vegada més els animadors han estat en Biel Sorell ben recolzat per Joan Gornals, en Toni des Molí den Donzell, i tants d'altres animadors de l'equip porrerenc —perquè no oblidem que aquest és l'autèntic equip de Porreres compost per jugadors porrerencs— com poden ser en Toni des Centre, en Pep Mayol, en Joan Mayol, en Tomeu i molts més que lluiten per aconseguir que un dia hi hagi un bon ramellet de bons jugadors del nostre poble que puguin defensar els colors del primer equip.

L'entrenador de l'equip és un altre gran animador de l'esport porrerenc en Bernat Fuster "Poo", que segurament sabrà donar caràcter i preparació a l'equip sub-23 porrerenc.

Per començar, el passat dia 3 d'octubre es va disputar el primer partit de la lliga, jugant contra l'Escolar al qual derrotàrem per 1 gol a 0. El gol fou marcat després d'una de les millors jugades, per Pons, poc temps abans d'acabar la primera part.

L'equip mostrarà algunes llacunes i un poc de falta de preparació física, però s'ha de tenir en compte que només es duïen tres o quatre entrenaments. El més important és que es demostrarà que hi ha maneres i que l'equip anirà a més.

L'alineació fou: a la porteria Joan Sorell; defenses, Vaquer, Xim Barceló, Ballester, Martorell; mitjos, Sebastià Barceló, Nicolau Pons, i a la delanteria, Mesquida, Vich i Picornell. A

la segona part Ferrer va substituir a Picornell.
Des d'aquestes pàgines

desitjам sort i èxits als aficionats.

M. Lladó

RADIO POPULAR

Tots els dimecres a les 2 del migdia, Joan Barceló informa de l'actualitat a Porreres a "la veu dels pobles". Els diumenges notícies de futbol del Porreres a "Popular Deportivo", durant el capvespre. Al vespre, a "Jornada Esportiva".
"RADIO POPULAR ES COSA NOSTRA"

**PER MALLORCA
únic vot útil**

NACIONALISTES DE LES ILLES

**VISITA ARQUEOLÒGICA
A L'ILLOT DE
NA GUARDIS.**

El diumenge dia 22 d'agost, una vintena de socis de l'Agrupació Cultural realitzaren una visita a l'illot de Na Guardis per a conèixer de prop les excavacions arqueològiques que s'hi estan fent des de l'any 1.979. El Sr. Víctor Guerrero, cap de l'equip que hi treballa, ens explicà les característiques, tècniques, materials, etc. de les excavacions mentre anàvem observant sobre el terreny la problemàtica d'aquest poblat púnic. Sens dubte la visita fou ben interessant. A més, com que feia un bon sol, poguérem gaudir d'un agradable bany en aquelles aigües netes i, per sort, encara no contaminades. Llavors, devers les 15,00 h., ens reunírem a l'entorn d'una bona pael·la a la Colònica de Sant Jordi.

Volem aprofitar aquesta notícia per a informar que la secció d'excursionisme de l'Agrupació Cultural

també té dins els seus objectius organitzar, a més de les excursions de muntanya, alguna sortida en pla de conèixer els nostres monuments, les restes arqueològiques, etc.

Sempre s'anuncien al tauló d'anuncis del local social.

**VIII TRAVESSIA DEL
TORRENT DE PAREIS.**

El diumenge dia 5 de setembre, quan l'estiu ja tomba i el sol no socorra tan fort, tengué lloc la ja tradicional travessia del Torrent de Pareis organitzada per l'Agrupació Cultural essent enguany la vuitena edició.

L'expedició —unes trenta cinc persones— pogué gaudir d'un dia ben agradable ja que el temps acompanyà observant la natura, el paisatge, etc. a més de prendre un bany a Sa Calobra. El dinar transcorregué a la platja de Cala Tuent.

L'endemà qualcú, a causa de l'esbravonada, deia que no hi tornaria. Però,

nosaltres, vos deim: Fins l'any que vé!

**EXCURSIO A
FELANITX.**

Molt sovint succeeix que les coses més llunyanes es coneixen millor que les de més prop. Amb la intenció d'anar evitant aquests fets la secció d'excursionisme organitzà el passat dia 12 d'octubre una excursió al poble veïnat de Felanitx. Amb sort poguérem comptar amb les explicacions de mossèn Pere Xamena el qual ens acompanyà al castell de Santueri al mateix temps que ens anava comentant els principals trets des del punt de vista defensiu, històric, arquitectònic, etc. Més tard encara visitàrem el museu de la Fundació "Cosme Bauçà" on hi ha recollida una mostra de

diversos materials de caire etnològic, sobretot, ben interessants.

Volem indicar que sempre que hi hagi un grup de persones interessades en conèixer els museus, els monuments, restes arqueològiques, etc., pensam de tant en tant organitzar alguna sortida en aquest sentit. Informau-vos al local social.

**EXCURSIO A LA
COMUNA DE
BUNYOLA.**

Diumenge dia 14 de novembre i per a començar a entrar amb ametles de la temporada d'excursions l'Agrupació Cultural anirà —i tornarà— a la Comuna de Bunyola (que no té res a veure amb la Comuna de París ni altres comunes). Sortida a les 9.00 del matí si hi som tots. Apuntau-vos abans de dia 5.

AVIS

Durant els propers dies es posarà a cobrament els rebuts corresponents a la quota de soci de 1.982.

PIENSOS**COPIMA****COMPANIA DE PIENSOS MALLORQUINA, S. A.****Rey Sancho, 4 - FELANITX - PALMA DE MALLORCA****Tels. 58 01 50 - 58 01 54****DISTRIBUIDOR A PORRERES:****VICENÇ MARI - Carrer Lluís, 9 - Tel . 64 73 22**

**EXPOSICIO DE CERAMIQUES DE PAULA CANYELLES
A "LA CAIXA"**

Com ja és costum cada any coincidint amb la Fira de Porreres als locals de "La Caixa" de Pensions hi ha una exposició. Enguany la pintora Paula Canyelles ens mostra la seva obra realitzada en rajoles de ceràmica artística.

Paula Canyelles va néixer a Ciutat de Mallorca i ja des de la seva joventut començà a tenir interès i habilitat per la pintura. Ella mateixa ens explica la seva trajectòria artística.

-Paula: Sí, realment vaig començar a pintar de jove, a l'escola m'ensenyaren a fer les primeres pintures al oli, i, poc a poc, sense donar-me'n, m'anava entusiasmant en la pintura. Els temes dels quadres eren diversos, predominant els paisatges, els bodegons i sobretot les flors. Sempre m'ha agadat pintar flors, margalides, clavells, roses... Consider els quadres de flors molt femenins, i que és un detall que alegre qualsevol racó de la casa.

Llum d'oli: Tenim entès que quan es va casar deixà per complet la pintura.

-P.- Així va ésser, la vaig anar deixant cada vegada més, per dedicar-me a les labors de mestressa de casa, al meu home i als meus fills.

Ll.- I, després? Quan va tornar-hi?

P.- Ara que ja són ma-

jors i tenc més temps lliure, he sentit desitjos de tornar a reprendre el meu "hobby": la pintura, decidint aquesta vegada tocar el camp de la ceràmica, pintant rajoles amb esmalt. He seguit un curset a l'escola de pintura "Art i mans" i posteriorment he perfeccionat la tècnica. Ara és quan hi pas més, dedicant-hi un bon grapat d'hores al dia. Fins i tot, don classes particulars a

al.lotes joves que volen dedicar-se a l'aprenentatge d'aquest art. La pintura amb esmalt de rajoles de ceràmica i la posterior composició d'aquestes ofereix grans possibilitats.

Ll.- Sabem que Na Paula Canyelles ha participat a diverses exposicions col·lectives a Ciutat, concretament a la galeria "Almudaina" amb molt d'èxit, però que ella

té moltes esperances amb aquesta exposició de Porreres.

P.- Sí, i per això he duit molta varietat d'obres, des de palanganes, miralls, quadres, fins a jardineres i taules de decoració.

Ll.- Estam segurs que aquest bon "saber fer" de Na Paula entusiasmarà a tots els porrerencs que venguin a veure l'exposició.

P.- Esper no defraudar-los.

**JOAN PERELLÓ
AL CONGRÉS
PER MALLORCA**

**PER MALLORCA
VOTA P.S.M.**

**CONTRA LA
URBANITZACIO DE SA
DRAGONERA.**

L'Agrupació Cultural de Porreres s'adherí als actes que en defensa de l'illa de Sa Dragonera organitzaven diverses entitats culturals, ecològiques i polítiques de Mallorca el passat dia 29 d'agost.

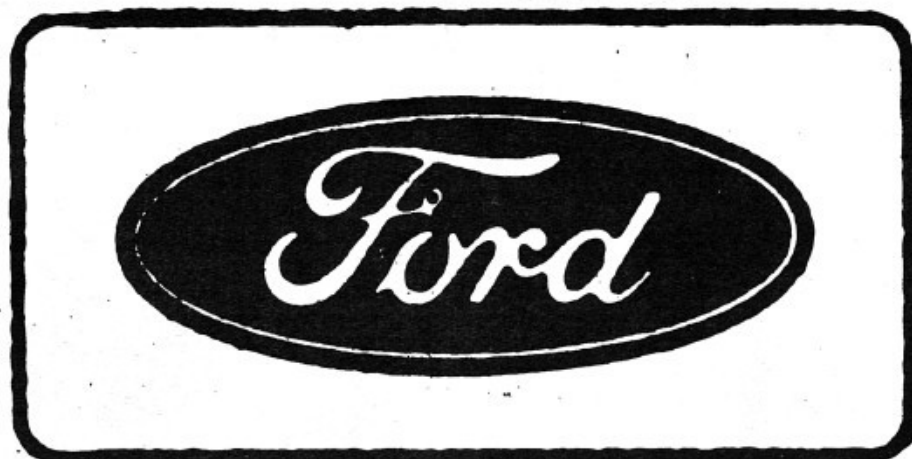
**PROXIMA EDICIO DE
"LA INQUISICIO A
PORRERES" DE RAMON
ROSSELLO.**

En breu apareixerà un fullet editat per l'Agrupació Cultural de Porreres sobre la Inquisició a la nostra vila, obra de l'investigador felanitxer Ramon Rosselló i Vaquer.

HNOS. SERRA

Carrer Sala, 57 - PORRERES

COLABORADOR OFICIAL DE

Motor Balear, S. A.

C/. Aragón 11 - Teléfono 46 36 00 - 04 - 08 - Palma de Mallorca